

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU (Birinci Kısım)

-07 Eylül 2020-

Turgay DELİALİOĞLU
(turgayd@bartin.edu.tr)

SUNUM PLANI:

- ✓ Giriş
- ✓ Amaç, Kapsam/Dışı, İstihdam Şekilleri ve Temel İlkeler
- ✓ Ödevler ve Sorumluluklar
- ✓ Genel Haklar ve Yasaklar
- ✓ Sınıflandırma ve Ortak Hükümler
- ✓ Devlet Memurluğuna Alınma ve Adaylık Süreci
- ✓ Engelli Memur Çalıştırma Yükümlülüğü
- ✓ İstisnai Memurluklar, Devlet Memurluğunda İlerleme ve Yükselme
- ✓ Atamalarda Görev Yerine Hareket, Yer Değiştirme ve Memurların Nakilleri
- ✓ Askerlik Görevinin Memuriyet Öncesi ve Sonrasında Yerine Getirilme Hali
- ✓ Vekalet Görevi
- ✓ Memurluktan Çekilenlerin Yeniden Atanmaları
- ✓ Çekilme

GİRİŞ

- ✓ Hikayeye göre, Abbasi halifelerinden Mansur Halife, bir gün huzurunda bulunan nedimlerine şöyle seslendi: “Nasıl ki bir taht dört ayağa ihtiyaç duyarsa, saltanat işleri de iffetli ve dosdoğru dört kişiye muhtaçtır. O dört ayağın birisi eksik olursa bu taht bir yana meyleder”
- ✓ Aynı şekilde o dört adamdan birisi eksik olduğunda, devlet işleri yolunda gitmez. ”Bunun üzerine nedimler de: “Ey müminlerin emiri, bahsettiğiniz bu dört kişi kimdir?” diye sordular. Mansur Halife de:

GİRİŞ

Birisi çokça iffetli ve adaletli olan **KADI**;

Bir diğeri güçlüden zayıfın hakkını alan **GÜVENLİK GÖREVLİSİ**;

Birisi vergiyi adaletli bir şekilde toplayıp halka zulmetmeyen **MEMUR**;

Sonuncusu da saray dışında olan olayları olduğu gibi padişaha haber veren kişidir.” diye cevap verdi.

(Kaynak: Devlet Yönetiminde İstişare, Tedbir ve Tecrübe, Sayfa: 72)

GİRİŞ

- ✓ Bilindiği üzere, kamunun asli ve sürekli hizmetini yürütenlerden **memur statüsüne haiz olanlar**, (Anayasa 128 inci, 130 uncu ve 140 ncı maddesinde tanımlanan personel) ihdas edilen **memur kadrosunda**; Anayasanın 128 inci maddesinde asli ve sürekli kamu görevini yürüten ve diğer kamu personeli olarak tanımlanan **sözleşmeli personel**, **ihdas edilen sözleşmeli personel pozisyonunda**; belirsiz süreli iş sözleşmesi ile istihdam edilen **sürekli işçilerde**, ihdas edilen **sürekli işçi kadrosunda** istihdam edilmektedir.

KANUNUN AMACI

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU;

- ✓ Devlet memurlarının hizmet şartlarını,
- ✓ Niteliklerini,
- ✓ Atanma ve yetiştirilmelerini,
- ✓ İlerleme ve yükselmelerini,
- ✓ Ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını,
- ✓ Aylıklarını ve ödeneklerini ile,
Diğer özlük işlerini düzenlemeyi amaçlamaktadır.

KAPSAM

- ✓ 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan **memurlar** hakkında uygulanır.
- ✓ Sözleşmeli personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

KAPSAM DIŞI OLANLAR

- ✓ Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile raportörleri; **hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar**, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, **Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları**, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehteran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, **astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.**

İSTİHDAM ŞEKİLLERİ

-Bu kapsamda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesine göre 3 farklı istihdam tipi kamu kurumlarında uygulanmaktadır.

- ✓ Memur (4/A)
- ✓ Sözleşmeli Personel (4/B)
- ✓ Sürekli İşçi (4/D)

-657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 5 inci maddesinde yer alan; «***Bu Kanuna tabi kurumlar, dördüncü maddede yazılı ~~dört~~ istihdam şekli dışında personel çalıştıramazlar.***» hükmünün yasal düzenleme ile değiştirilmesi gerekmektedir.

TEMEL İLKELER

✓ SINIFLANDIRMA

Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

✓ KARİYER

Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

✓ LİYAKAT

Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

**"Ölçü bir yana bırakılıp, küçük gemiye büyük yelken, ufak tefek bedene fazla yiyecek ve kaldırmayacak adama büyük yetki verilirse, hepsi altüst olur:
Biri ölçüyü aştığı için hastalanır, öteki de aşırılıktan kaynaklanan adaletsizliğe sürüklenir"
(Platon: Yasalar)**

"LİYAKAT-SADAKAT DENGESİ "

Yönetimde Liyakat (iş bilme) ve sadakat (arkadan iş çevirmeme) esastır.

Sadakat eksikse iş bilenlerin kimlerle iş tutacağı; liyakat eksikse iş bilmezlerin elinde memleketin düşeceği hal bilinmez.

Liyakat ve sadakat birlikte sahip olunacak iki ana değerdir"

(Prof. Dr. Kudret BÜLBÜL)

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ SADAKAT:

Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar. Devlet memurları bu hususu "Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki "*Yemin Belgesi*"ni imzalayarak göreve başlarlar.

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ TARAFSIZLIK VE DEVLETE BAĞLILIK

Devlet memurları siyasi partiye üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar.

Devlet memurları her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan, memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler.

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ TARAFSIZLIK VE DEVLETE BAĞLILIK

Devlet memurları siyasi partiye üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar.

Devlet memurları her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan, memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler.

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ DAVRANIŞ VE İŞBİRLİĞİ

Devlet memurları, resmi sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını hizmet içindeki ve dışındaki davranışlarıyla göstermek zorundadırlar.

Devlet memurlarının işbirliği içinde çalışmaları esastır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) şöyle buyuruyor:

“İşin temeli meşverettir.”

“Her kim bir işte ihtiyatlı davranmak ve o işi sağlama almak isterse bunun için ilk şartı akıllı dostlarıyla, bilgili ve tecrübeli arkadaşlarıyla meşveret yapmasıdır. Eğer onların görüşünü uygun bulur ve fikirlerini kabul ederse, bunların gönül levhası ve hatır sayfasına teslim eder. Ve bu fikirleri o pazarda sermaye yapar. Çünkü, hiçbir lamba, olayların karanlıkları karşısında dünya yaşlılarının parlak fikirleri kadar aydınlatıcı olmamıştır. Ve hiçbir düğüm çözücü akıl ehlinin tedbiri kadar etkili değildir.”

(Kaynak: Devlet ve İnsan, Siyasetin İlkeleri ve Yöneticilerin Vasıfları, Sayfa:203)

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ YURTDIŞINDA DAVRANIŞ

Devlet memurlarından sürekli veya geçici görevle veya yetiştirme, inceleme ve araştırma için yabancı memleketlerde bulunanlar **Devlet itibarını veya görev haysiyetini zedeleyici fiil ve davranışlarda bulunamazlar.**

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ AMİR DURUMDA OLAN DEVLET MEMURLARININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Devlet memurları amiri oldukları kuruluş ve hizmet birimlerinde kanun ve diğer mevzuatla belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan ve yaptırmaktan, maiyetindeki memurlarını yetiştirmekten, hal ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten görevli sorumludurlar.

Amir, maiyetindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır. Amirlik yetkisini kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslar içinde kullanır.

Amir, maiyetindeki memurlara kanunlara ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine aykırı emir veremez ve maiyetindeki memurdan hususi bir menfaat temin edecek bir talepte bulunamaz, hediyelerini kabul edemez ve borç alamaz.

Abdullah b. Ömer. Hattab (r.a) şöyle diyor: *“Babası Ömer (r.a) dünyadan ayrılacağı zaman kendisine sordu”*:

-*“Babacığım seni ne zaman görebilirim”?*

-*“Öteki dünyada”*

-*“Daha çabuk görmek istiyorum”.*

-*“Ey oğul, dünyadan ayrıldığının birinci, ikinci veya üçüncü gecesi rüyanda görebilirsin”.*

Oniki yıl geçtiği halde onu rüyasında görmedi. Bu sıralarda, Abdullah (r.a) bir gece babasını rüyasında görünce sordu:

-*Babacığım üç gece sonra seni rüyamda görebileceğimi söylememiş miydin ?”*

-*“Sevgili oğlum, Bağdat yakınlarında bir kasabanın eskimiş bir köprüsü varmış, memurlarım onu düşünüp tamir ettirmemiş, koyunlar köprüden geçerken, birinin ayağı bir deliğe girmiş ve kırılmış. Ben de bugüne kadar onun cevabıyla meşgul idim”* diye cevap vermiş.

‘Yöneticilerin yönettikleri kimselerin zahmetlerine tahammül etmeleri maslahatın kaybolmaması için gereklidir. Herkesin arzu ve isteklerini yerine getirmeye çalışmalı, ihtiyaçlar ölçüsünde karşılanmalıdır. Asık suratlı hükümdar halkın öncüsü olmaya layık değildir’

(Sadi Şirazi)

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ DEVLET MEMURLARININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Devlet memurları kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar.

Devlet memuru amirinden aldığı emri, Anayasa, Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmelik hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Amir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, memur bu emri yapmaya mecburdur. Ancak emrin yerine getirilmesinden doğacak sorumluluk emri verene aittir.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz. Acele hallerde kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

‘Önemli bir problemde yetkinizi aştığı halde size danışılıyorsa, kahramanlık yapmayın. Çünkü, mutlaka olaya çözüm değil, suçlu aranmaktadır’

(Erich Fromm)

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ KİŞİSEL SORUMLULUK VE ZARAR

Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar. Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

Zararların ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır. Ancak fiilin meydana geldiği tarihte **en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararlar**, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödenir.

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ KİŞİLERİN UĞRADIKLARI ZARARLAR

Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar.

Ancak, Devlet dairelerine tevdi veya bu dairelerce tahsil veya muhafaza edilen para ve para hükmündeki değerli kağıtların ilgili personel tarafından zimmete geçirilmesi halinde, **zimmete geçirilen miktar, cezai takibat sonucu beklenmeden Hazine tarafından hak sahibine ödenir.**

Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır. İşkence ya da zalimane, gayri insani veya haysiyet kırıcı muamele suçları nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince verilen kararlar sonucunda Devletçe ödenen tazminatlardan dolayı sorumlu personele rücu edilmesi hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ MAL BİLDİRİMİ

Devlet memurları, kendileriyle, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanunda yazılı hükümler uyarınca, mal bildirimini verirler.

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ BASINA BİLGİ VEYA DEMEÇ VERME

Devlet Memurları, kamu görevleri hakkında basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç veremezler. **Bu konuda gerekli bilgi ancak bakanın yetkili kılacağı görevli illerde valiler veya yetkili kılacağı görevli tarafından verilebilir.**

Askeri hizmet ile ilgili bilgiler özel kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yetkili, kıldığı personel dışında hiç bir kimse tarafından açıklanamaz.

ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

✓ RESMİ BELGE, ARAÇ VE GEREÇLERİN YETKİ VERİLEN MAHALLER DIŞINA ÇIKARILMAMASI VE İADESİ

Devlet memurları görevleri ile ilgili resmi belge araç ve gereçleri, yetki verilen mahaller dışına çıkaramazlar, **hususî işlerinde kullanamazlar.**

Devlet memurları görevleri icabı kendilerine teslim edilen resmi belge, araç ve gereçleri görevleri sona erdiği zaman iade etmek zorundadırlar.

Bu zorunluluk memurun mirasçılara da şamildir.

Endonezya'nın Lampung bölgesinde, köy yollarına döşenen asfaltı ilk defa gören çocuklar "kirlenmesin" diye terliklerini çıkararak yola basıyorlar.

Devlet malına ve milli servete saygıyı çok küçük yaşlarda öğrenmemizin önemi!

✓ UYGULAMAYI İSTEME HAKKI

Devlet memurları, bu kanun ve diğerk mevzuata göre tayin ve tespit olunup yürürlükte bulunan hükümlerin kendileri hakkında aynen **uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler.**

✓ GÜVENLİK

Kanunlarda yazılı haller dışında Devlet memurunun memurluğuna son verilmez, aylık ve başka hakları elinden alınamaz.

✓ EMEKLİLİK

Devlet memurlarının, özel kanununda yazılı belirli şartlar içinde, **emeklilik hakları vardır.**

✓ ÇEKİLME

Devlet memurları, bu kanunda belirtilen esaslara göre memurluktan çekilebilirler.

✓ MÜRACAAT, ŞİKAYET VE DAVA AÇMA

Devlet memurları kurumlarıyla ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaat; amirleri veya kurumları tarafından **kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikayet ve dava açma hakkına sahiptirler.**

Müracaat ve şikayetler söz veya yazı ile en yakın amirden başlayarak **silsile yolu** ile şikayet edilen amirler atlanarak yapılır.

Müracaat ve şikayetler incelenerek **en kısa zamanda ilgiliye bildirilir.** Müracaat ve şikayetlerle ilgili esas ve usuller Cumhurbaşkanınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

✓ SENDİKA KURMA VE ÜYE OLMA

Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve **bunlara üye olabilirler.**

✓ İZİN

Devlet memurları, bu kanunda gösterilen süre ve şartlarla izin hakkına sahiptirler.

✓ KOVUŞTURMA VE YARGILAMA

Devlet memurlarının görevleri ile ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılması ve haklarında dava açılması özel hükümlere tabidir.

✓ İSNAT VE İFTİRALARA KARŞI KORUMA

Devlet memurları hakkındaki ihbar ve şikayetler, garaz veya mücerret hakaret için, uydurma bir suç isnadı suretiyle yapıldığı ve soruşturma veya yargılamanın tabi olduğu kanuni işlem sonucunda bu isnat sabit olmadığı takdirde, **merkezde bu memurun en büyük amiri, illerde valiler, isnatta bulunanlar hakkında kamu davası açılmasını Cumhuriyet Savcılığından isterler.**

✓ TOPLU EYLEM VE HAREKETLERDE BULUNMA YASAĞI

Devlet memurlarının kamu hizmetlerini aksatacak şekilde memurluktan kasıtlı olarak birlikte çekilmeleri veya görevlerine gelmemeleri veya görevlerine gelip de Devlet hizmetlerinin ve işlerinin yavaşlatılması veya aksatılması sonucunu doğuracak eylem ve hareketlerde bulunmaları yasaktır.

✓ GREV YASAĞI

Devlet memurlarının greve karar vermeleri, grev tertiplenmeleri, ilan etmeleri, bu yolda propaganda yapmaları yasaktır. Devlet memurları, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılamaz, grevi destekleyemez veya teşvik edemezler.

✓ TİCARET VE DİĞER KAZANÇ GETİRİCİ FAALİYETLERDE BULUNMA YASAĞI:

Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç).

Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.

Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri ile özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.

Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

✓ HEDİYE ALMA, MENFAAT SAĞLAMA YASAĞI

Devlet memurlarının doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri ve görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmeleri veya iş sahiplerinden borç para istemeleri ve almaları yasaktır.

Kamu Görevlileri Etik Kurulu, hediye alma yasağının kapsamını belirlemeye ve en az genel müdür veya eşiti seviyedeki üst düzey kamu görevlilerince alınan hediyelerin listesini gerektiğinde **her takvim yılı sonunda bu görevlilerden istemeye yetkilidir.**

✓ DENETİMİNDEKİ TEŞEBBÜSTEN MENFAAT SAĞLAMA YASAĞI

Devlet memurunun, denetimi altında bulunan veya kendi görevi veya mensup olduğu kurum ile ilgisi olan bir teşebbüsten, doğrudan doğruya veya aracı eliyle her ne ad altında olursa olsun bir menfaat sağlaması yasaktır.

✓ GİZLİ BİLGİLERİ AÇIKLAMA YASAĞI

Devlet memurlarının kamu hizmetleri ile ilgili gizli bilgileri görevlerinden ayrılmış bile olsalar, yetkili bakanın yazılı izni olmadıkça açıklamaları yasaktır.

SINIFLANDIRMA

- ✓ 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi kurumlarda çalıştırılan memurların 12 farklı grupta sınıflandırılmıştır. Bunlar:

SINIF	KAPSAMI
<u>1-GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI</u>	Kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar Genel İdare Hizmetleri sınıfını teşkil eder.
<u>2-TEKNİK HİZMETLER SINIFI</u>	Kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri yetiştirilenler ile müskerat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.

SINIFLANDIRMA

SINIF	KAPSAMI
<u>3-SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI</u>	<p>Sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknoloğu, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehassısı, biyolog, psikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelini kapsar.</p> <p><u>Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir.</u></p>
<u>4-EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI</u>	<p>Kurumlarda eğitim ve öğretim vazifesiyle görevlendirilen <u>öğretmenleri</u> kapsar.</p>

SINIFLANDIRMA

SINIF	KAPSAMI
<u>5-AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI</u>	Özel kanunlarına göre avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumlarını yargı mercilerinde temsil yetkisini haiz olan memurları kapsar.
<u>6-DİN HİZMETLERİ SINIFI</u>	Özel kanunlarına göre çeşitli derecelerde dini eğitim görmüş olan ve dini görev yapan memurları kapsar.
<u>7-EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI</u>	Özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.
<u>8-JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI</u>	Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay ve uzman jandarmaları kapsar.

SINIFLANDIRMA

SINIF	KAPSAMI
<u>9-AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI</u>	Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında bulunan subay ve astsubayları kapsar.
<u>10-YARDIMCI HİZMETLER SINIFI</u>	Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi ana hizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4 üncü maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar.
<u>11-MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ SINIFI</u>	Valiler ve kaymakamlar ile bu sıfatları kazanmış olup İçişleri Bakanlığı merkez ve iller kuruluşunda çalışanları ve maiyet memurlarını kapsar.
<u>12-MİLLİ İSTİHBARAT HİZMETLERİ SINIFI</u>	Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay ve uzman jandarmaları kapsar.

ORTAK HÜKÜMLER

ÖĞRENİM DURUMLARI	GİRİŞ		YÜKSELENEBİLECEK	
	DERECE	KADEME	DERECE	KADEME
İlkokulu bitirenler	15	1	7	Son
Ortaokulu bitirenler	14	2	5	Son
Ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	14	3	5	Son
Ortaokul üstü 1 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	1	4	Son
Ortaokul üstü 2 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	2	4	Son
Liseyi bitirenler	13	3	3	Son
Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	12	2	3	Son
2 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	2	1	Son
4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	1	1	Son
6 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	3	1	Son

ORTAK HÜKÜMLER

MADDE METNİ	MADDE NUMARASI
Avukatlık stajını <u>açıkta iken yapanlara iki</u> , memuriyette iken yapanlara <u>bir kademe ilerlemesi</u> uygulanır.	36/A-1
Dört yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenlerden yüksek mühendis, <u>mühendis</u> , yüksek mimar, <u>mimar</u> sıfatını almış olanlar ile bunlardan öğretmenlik hizmetinde çalışanlar, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Erkek Teknik Öğretmen Okulu ve Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu mezunları, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi ile uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu mezunları, Teknik Eğitim Fakültesi (Yüksek Teknik Öğretmen Okulu ve Güzel Sanatlar Fakültesi, İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu) mezunları, öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece eklenir.	36/A-2

ORTAK HÜKÜMLER

MADDE METNİ	MADDE NUMARASI
<p><u>Teknik hizmetler sınıfında görev almak</u> şartıyla jeolog, jeofizikçi, hidrojeolog, hidrolog, jeomorflog, kimyager, fizikçi, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (harekat araştırmacısı), matematiksel iktisatçı (Ekonometrici), Erkek Teknik Öğretmen Okulu mezunları, fen memurları, <u>teknikerler</u> ve yüksek teknikerler, tütün ve müskirat eksperleri, tarım alet ve makineleri Uzmanlık Yüksek Okulu mezunları ile <u>benzeri fen bilimleri ve teknik bilimler lisansiyerleri</u>, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun olan şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek bölge plancısı. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Teknoloji Bölümü İş ve Teknik Anabilim Dalı mezunları, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu mezunları üniversitelerin arkeoloji ve sanat tarihi bölümlerinin prehistorya, protohistorya ve önasya arkeolojisi, klasik arkeoloji anabilim dallarından mezun olanlar öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece eklenir.</p>	36/A-4
<p>Dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyerleri (Hayvan sağlığı dahil) Biyolog unvanına sahip akademik personel giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.</p>	36/A-5

ORTAK HÜKÜMLER

MADDE METNİ	MADDE NUMARASI
Doktora üstü üniversite doçentliği unvanını üniversitede görevli iken kazananlara <u>bir derece</u> , diğer memuriyetlerde iken bu unvanı kazananlara <u>iki kademe ilerlemesi uygulanır.</u>	36/A-10
Mesleğe özel yarışma sınavıyla giren uzmanlara yeterlik aşamasını geçip uzmanlığa atanmaları <u>halinde bir derece verilir.</u>	36/A-11
Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tâbi kurumlarda çalışanlar dahil) <u>üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla</u> , bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.	36/A-12-D

ORTAK HÜKÜMLER

MADDE METNİ	MADDE NUMARASI
Doktora üstü üniversite doçentliği unvanını üniversitede görevli iken kazananlara <u>bir derece</u> , diğer memuriyetlerde iken bu unvanı kazananlara <u>iki kademe ilerlemesi uygulanır.</u>	36/A-10
Mesleğe özel yarışma sınavıyla giren uzmanlara yeterlik aşamasını geçip uzmanlığa atanmaları <u>halinde bir derece verilir.</u>	36/A-11
Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tâbi kurumlarda çalışanlar dahil) <u>üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla</u> , bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.	36/A-12-D

ORTAK HÜKÜMLER

MADDE METNİ	MADDE NUMARASI
<p><u>Teknik hizmetler sınıfına girenlerden memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel müesseselerde ifa edenlerle memuriyetten ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memuriyete girmek isteyenlerin</u> teknik hizmetlerde geçen süresinden bu kanun ve bu kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen sürenin tamamı ve geri kalan sürenin <u>3/4 ü toplamı memuriyette geçmiş sayılarak bu süreler her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.</u></p>	36/C-1
<p><u>Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına girenlerden memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel kurumlarda yapanlarla,</u> memurluktan ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memurluğa girmek isteyenlerin sağlık hizmetlerinde geçen süresinden, bu kanun ve bu kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen süreleri ile 196 ncı maddede belirtilen şekilde tespit edilecek mahrumiyet bölgelerinde en az 3 yıl çalışanların veya çalışacak olanların sürelerinin tamamı ve <u>geri kalan sürelerinin 3/4 ü toplamı memurlukta geçmiş sayılarak bu sürelerin her yılı için bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.</u></p>	36/C-2

ORTAK HÜKÜMLER

MADDE METNİ	MADDE NUMARASI
<p><u>Avukatlık hizmetleri sınıfına girenlerin</u> memuriyete girmeden önce veya memurluktan ayrılarak avukatlıkla geçirdikleri sürelerin <u>3/4 ü memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.</u></p>	36/C-1
<p>Bu kanunun 4 üncü ve 237 nci maddesinin (e) fıkrasına göre <u>sözleşme ile istihdam edilenlerin,</u> memuriyete geçirilmeleri halinde, sözleşmeli olarak geçirdikleri hizmet süreleri, <u>her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.</u></p>	36/C-6
<p><u>108 inci maddenin (B) fıkrası uyarınca kullanılan aylıksız izin süreleri,</u> her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir. (Doğum sebebiyle)</p>	36/C-8

DEVLET MEMURLUĞUNA ALINMA VE ADAYLIK

✓ MEMURİYETE GİRİŞTE YAŞ ŞARTI

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler.

Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az 15 yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12 nci maddesine göre **kazai rüşt kararı** almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler.

Kazai Rüşt: Onbeş yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınabilir.

DEVLET MEMURLUĞUNA ALINMA VE ADAYLIK

✓ DEVLET MEMURLUĞUNA ALINMADA GENEL ŞARTLAR

A) Genel şartlar:

1. Türk Vatandaşı olmak,
2. Yaş şartlarını taşımak,
3. Öğrenim şartlarını taşımak
4. Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

DEVLET MEMURLUĞUNA ALINMA VE ADAYLIK

✓ DEVLET MEMURLUĞUNA ALINMADA GENEL ŞARTLAR

A) Genel şartlar:

5. Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

6. Askerlik durumu itibarıyla; Askerlikle ilgisi bulunmamak, askerlik çağına gelmemiş bulunmak veya askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

7. 53 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile görevini devamlı yapmasına engel olabilecek akıl hastalığı bulunmamak.

~~8. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yaptırılmış olmak şartı kaldırıldı~~

ENGELLİ PERSONEL ÇALIŞTIRMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

- ✓ Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda **% 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır.** **% 3'ün hesaplanmasında** ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.
- ✓ Engelliler için sınavlar, ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklar için açılan sınavlardan ayrı zamanlı olarak, engelli kontenjanı açığı bulunduğu sürece engel grupları ve eğitim durumları itibarıyla sınav sorusu hazırlanmak ve ulaşılabilirliklerini sağlamak suretiyle merkezi olarak yapılır veya yaptırılır.
- ✓ Engelli personel çalıştırma yükümlüğünün yerine getirilmesinin takip ve denetimi ile engellilerin Devlet memurluğuna yerleştirilmesinden **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı** sorumludur. Engelli açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları engellilere ilişkin taleplerini her yılın Ekim ayının sonuna kadar **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı** bildirmek zorundadır. **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı** kurum ve kuruluşların bildirimini üzerine, engelli kontenjanlarına yerleştirme yapabilir veya yaptırabilir.

ADAYLIĞA KABUL EDİLME

- ✓ Sınavlarda başarılı olanlardan Devlet memurluğuna girmek isteyenler başarı listesindeki sıraya ve 47 nci maddeye göre ilan edilen kadro sayısı kadar, kurumlarınca **memur aday** olarak atanırlar.
- ✓ **Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz.**

ADAYLARIN YETİŞTİRİLMESİ

- ✓ **Aday olarak atanan memurların önce bütün memurların ortak vasıfları ile ilgili temel eğitime, bilahare sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime ve staja tabi tutulmaları ve Devlet memuru olarak atanabilmeleri için başarılı olmaları şarttır.**
- ✓ **Temel eğitim ile hazırlayıcı eğitim aynı kurumda yapılır.**
- ✓ Eğitim süreleri, programları, değerlendirme esasları ve hangi kurumların sorumluluğunda yapılacağı ve diğer hususlar Cumhurbaşkanınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

ADAYLIK DEVRESİ İÇİNDE GÖREVE SON VERME

- ✓ Adaylık süresi içinde **temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olanlarla** adaylık süresi içinde hal ve hareketlerinde **memuriyetle bağdaşmayacak durumları**, göreve devamsızlıkları tespit edilenlerin **disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir.**
- ✓ İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirilir.

‘İŖe yeni baŖlayanlara tam olarak itimat etmeyin’

(Sadi Ŗirazi)

ADAYLIK SÜRESİ SONUNDA BAŞARISIZLIK

- ✓ Adaylık süresi içinde **aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların** disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir.
- ✓ İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirilir.

ASLİ MEMURLUĞA ATANMA

- ✓ Adaylık devresi içinde eğitimde başarılı olan adaylar disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile onay tarihinden geçerli olmak üzere **asli memurluğa atanırlar.**
- ✓ **Asli memurluğa geçme tarihi adaylık süresinin sonunu geçemez.**

İSTİSNAİ MEMURLUKLAR

- ✓ Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin memurlukları,
- ✓ Bakan Yardımcılıkları,
- ✓ Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukat kadroları,
- ✓ TOKİ'ye ait Başkan, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, Uzman, Uzman Yardımcısı, Müşavir Avukat ve Şube Müdürü (Uzman) kadroları,
- ✓ Özelleştirme İdaresi Başkanlığında Başkan, Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Daire Başkanı, Proje Grup Başkanı ve Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- ✓ Bakanlık Müşavirlikleriyle Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirlikleri,
- ✓ Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- ✓ Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri ve Hukuk Müşaviri,
- ✓ Gelir İdaresi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- ✓ Milli Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında veya kadro açıklamalar bölümünde özel nitelikli olarak gösterilen görev yerleri,
- ✓ Özel Kalem Müdürlükleri,
- ✓ Valiliklere, Büyükelçiliklere, Elçiliklere, Daimi Temsilciliklere, Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığı kadroları.

İSTİSNAİ MEMURLUKLAR

- ✓ Dış kuruluşlarda çalışma müşavirlikleri nezdinde görevlendirilecek sendika uzmanlıklarına, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliklerine, Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşaviri (4 adet), Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri kadrolarına,
- ✓ Milli İstihbarat Başkanlığı memurluklarına,
- ✓ Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşavirliklerine, Hukuk Müşavirliğine ve Genel Sekreter Sekreterliğine,
- ✓ Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ve Başkanlık Müşavirliğine,
- ✓ Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliğine,
- ✓ Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- ✓ Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri ve Hukuk Müşaviri,
- ✓ Gelir İdaresi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- ✓ Nükleer Düzenleme Kurumunun Başkan Yardımcılıkları ve Daire Başkanlıklarına,

BU KANUNUN ATANMA, SINAVLAR, KADEME İLERLEMESİ VE DERECEYE YÜKSELMESİNE İLİŞKİN HÜKÜMLERİYLE BAĞLI OLMAKSIZIN TAHSİS EDİLMİŞ DERECE AYLIĞI İLE MEMUR ATANABİLİR.

BAKAN MÜŞAVİRLİKLERİ

Bakanlıklarda, özel önem ve öncelik taşıyan konularda bakana danışmanlık yapmak üzere bakan müşaviri atanabilir. **Bakan müşavirleri doğrudan bakana bağlı olarak çalışır.**

Bakan müşavirleri, bakanın görev süresiyle sınırlı olarak görev yapar. Bakanın görevi sona erdiğinde, bakan müşavirlerinin görevi de sona erer. **Bakan müşavirleri gerektiğinde bakanın görev süresi dolmadan da görevden alınabilir.**

Bakan müşaviri kadrolarına bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın atama yapılabilir.

Ancak bu şekilde atanmış olmak, kamu kurum ve kuruluşlarındaki diğer herhangi bir kadro, pozisyon ve göreve atanma veya kamuda herhangi bir statüde çalışma açısından kazanılmış hak teşkil etmez.

Bakan müşaviri kadrolarına açıktan atananlardan görevi sona erenlerin veya görevden alınanların memuriyetle ilişkileri kesilir.

BAKAN MÜŞAVİRLİKLERİ

Bakanlıklarda, özel önem ve öncelik taşıyan konularda bakana danışmanlık yapmak üzere bakan müşaviri atanabilir. **Bakan müşavirleri doğrudan bakana bağlı olarak çalışır.**

Bakan müşavirleri, bakanın görev süresiyle sınırlı olarak görev yapar. Bakanın görevi sona erdiğinde, bakan müşavirlerinin görevi de sona erer. **Bakan müşavirleri gerektiğinde bakanın görev süresi dolmadan da görevden alınabilir.**

Bakan müşaviri kadrolarına bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın atama yapılabilir.

Ancak bu şekilde atanmış olmak, kamu kurum ve kuruluşlarındaki diğer herhangi bir kadro, pozisyon ve göreve atanma veya kamuda herhangi bir statüde çalışma açısından kazanılmış hak teşkil etmez.

Bakan müşaviri kadrolarına açıktan atananlardan görevi sona erenlerin veya görevden alınanların memuriyetle ilişkileri kesilir.

DEVLET MEMURLUĞUNDA İLERLEME VE YÜKSELME

✓ KADEME İLERLEMESİ

Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

Mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

DEVLET MEMURLUĞUNDA İLERLEME VE YÜKSELME

✓ KADEME İLERLEMESİ

Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir.

Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir.

Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir.

DEVLET MEMURLUĞUNDA İLERLEME VE YÜKSELME

✓ **DERECE YÜKSELMESİ**

Derece yükselmesi yapılabilmesi için:

- Üst derecelerden boş bir kadronun bulunması,**
- Derecesi içinde en az 3 yıl ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş,**
- Kadronun tahsis edildiği görev için öngörülen nitelikleri elde etmiş olmak şarttır.**

DEVLET MEMURLUĞUNDA İLERLEME VE YÜKSELME

✓ DERECE YÜKSELMESİ

Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir:

- 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,**
  - 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,**
  - 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,**
- hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır.

Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, **muvazzaf askerlikte**, okul devresi dâhil yedek astsubaylık ve yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile **yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin**; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, **diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır.**

ATAMALARDA GÖREV YERİNE HAREKET

İlk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle;

- ❑ Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü,
- ❑ Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini, izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar.

Savaş ve olağanüstü hallerde bu süre Cumhurbaşkanısı Kararı ile kısaltılabilir.

Yukarıdaki süreler;

- ❑ Kanuni izinlerin kullanılması veya geçici bir görevin yapılması sırasında başka bir göreve atanan memurlar için iznin veya geçici görevin bitimi,
- ❑ Hesaplarını, yerlerine gelenlere devir zorunda bulunan sayman ve sayman mutemetleri için devrin sona ermesi,
- ❑ Eski görevlerine devamları kurumlarınca yazılı olarak tebliğ edilenler için yerlerine atanan memurların gelmesi veya yeni görev yerlerine hareketlerinin kurumlarınca tebliğ, tarihinde başlar.

İŞE BAŞLAMAMA HALİNDE İŞLEM

- ❑ Bir göreve ilk defa veya yeniden atananlardan belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın 62 nci maddedeki süre içinde işe başlamayanların **atanmaları iptal edilir ve bunlar 1 yıl süreyle Devlet memuru olarak istihdam edilemezler.**
- ❑ Bunların belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler nedeniyle göreve başlamama hali **iki ayı aştığı takdirde atama işlemi atamaya yetkili makamlarca iptal edilir.**
- ❑ Başka yerdeki bir göreve atananlardan 62 nci maddedeki süre içinde hareket ederek belli yol süresi sonunda yeni görevlerine başlamayanlara, **eski görevlerinden ayrılış ve yeni görevlerine başlayış tarihleri arasında aylık verilmemek şartı ile 10 günlük bir süre daha verilebilir.**
- ❑ Belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın bu süre sonunda da **yeni görevlerinde işe başlamayanlar memuriyetten çekilmiş sayılırlar.**

YER DEĞİŞTİRME SURETİYLE ATAMA

- ❑ Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen **bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.**
- ❑ Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; **aile birimini muhafaza etmek** bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır.

YER DEĞİŞTİRME SURETİYLE ATAMA

Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere aşağıdaki Őartlarda izin verilebilir.

Bu suretle izin verilenlere, aylık ve diğer ödemelerine karşılık olarak, aylık (taban ve kıdem aylığı dahil), ek gösterge, zam ve tazminatlarının kanuni kesintiler duşuldukten sonraki net miktarının, eşleri;

a) Olağanüstü Hal Bölgesine dahil illerle bu illere mücavir olarak belirlenen illerde görevli olanlara % 60'ı,

b) Kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 50'si,

c) Kalkınmada 2 nci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 25'i,

kurumlarınca kadro tasarrufundan ödenir.

Eşleri diğer yörelerde görevli olanlar ise ücretsiz izinli sayılır.

KARŞILIKLI OLARAK YER DEĞİŞTİRME (BECAYIŞ)

- ❑ Aynı Kurumun başka yerlerde bulunan aynı sınıftaki memurları, karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle atanmalarını isteyebilirler.
- ❑ Bu isteğin yerine getirilmesi atamaya yetkili amirlerince uygun bulunmasına bağlıdır.

MEMURLARIN BİR KURUMDAN DİĞER KURUMLARA NAKİLLERİ

- ❑ Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, **kurumların muvafakatı** ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibariyle girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. **Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır.**
- ❑ Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları caizdir.
- ❑ Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

MEMURLARIN KURUMLARINCA GÖREV YERLERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ

- ❑ Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler.
- ❑ **Memurlar istekleri ile, kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok üç derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.** Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları mümkündür.
- ❑ Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

MEMURİYET ÖNCESİ ASKERLİK GÖREVİ

□ Muvazzaf askerlik görevini yaptıktan sonra Devlet memurluğuna atananlar adaylık esaslarına tabi olurlar ve **muazzaf askerlikte geçen süreleri asaletlerinin tasdikinden sonra** kademe ilerlemesi yapılmak ve sınav veya seçmeye tabi tutulmak suretiyle derece yükseltilmesinde de değerlendirilir.

MEMURİYET İÇERİSİNDE ASKERLİK GÖREVİ

- ❑ Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, **terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak** ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren **azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar.**
- ❑ Bunların muvazzaf askerlikte geçen süreleri muvazzaf askerliğe ayrıldıkları sırada iktisap etmiş oldukları **derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.** Bu gibilerin muvazzaf askerliğe ayrılmadan önce işgal ettikleri kadroda kazandıkları kademe ilerlemeleri ayrıca gözönünde bulundurulur. Askerlik öncesi kademe ilerlemeleri ile askerlikte geçen süre toplamının 3 yılı aşan kısmı usulü dairesinde üst dereceye terfi ettikleri zaman bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.

VEKALET GÖREVİ

- ❑ Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir. **Bir görevin memurlar eliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.**
- ❑ Ancak, ilkokul öğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, dış tabipliği, eczacılık, köy ve beldelerdeki ebelik ve hemşirelik, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, vaizlik, Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığa ait boş kadrolara Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile **açıktan vekil atanabilir.**
- ❑ Aynı kurumdan ayrılmalar dolayısıyla atanan vekil memurlara vekalet görevinin **3 aydan fazla devam eden süresi için, kurum dışından veya açıktan atananlarla kurum içinden ilkokul öğretmenliğine atanan öğretmenler ile veznedarlık görevine atananlara göreve başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı ödenir.**

VEKALET GÖREVİ

- ❑ Bu Kanuna tabi kurumlarda çalışan veteriner hekim veya hayvan sağlık memurları, veteriner hekim veya hayvan sağlık memuru bulunmayan belediyelerin veterinerlik veya hayvan sağlık memurluğu hizmetlerini ifa etmek üzere bu hizmetlerle ilgili kadrolara vekalet aylığı verilmek suretiyle atanabilirler.
- ❑ **Yukarıda sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğu takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir.**
- ❑ Bu Kanuna tabi kurumlarda, mali, nakdi ve ayni sorumluluğu bulunan saymanlık kadrolarının boşalması halinde bu kadrolara işe başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı verilmek suretiyle memurlar arasından atama yapılabilir.
- ❑ Açıktan vekil olarak atananlara, **bir yılda yirmi günü** geçmemek üzere çalıştıkları her ay için iki gün yıllık izin verilir. Bu iznin kullanımında, bir sonraki yıla devredilme hâli dışında Devlet memurları için öngörülen hükümler uygulanır.

MEMURLUKTAN ÇEKİLENLERİN YENİDEN ATANMALARI

- ❑ **İki defadan fazla olmamak üzere** memurluktan kendi istekleriyle çekilenlerden veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan tekrar memurluğa dönmek isteyenler, ayrıldıkları sınıfta boş kadro bulunmak ve bu sınıfın niteliklerini taşımak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine veya 71 inci madde hükümlerine uyulmak suretiyle diğer bir sınıfta eşit derecedeki **kadrolara atanabilirler.**
- ❑ 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden çekilmiş olanlar, **boş kadro bulunmak ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydı ile bu Kanuna tabi kurumlardaki memuriyetlere atanabilirler.**
- ❑ Yasama görevinde veya bakan olarak geçirilen her yıl bir kademe ilerlemesi ve her iki yıl bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.

ÇEKİLME (İSTİFA)

- Devlet memuru bağı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir.
- Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz **10 gün devam etmesi halinde**, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır.
- Çekilmek isteyen memur yerine atanan kimsenin gelmesine veya çekilme isteğinin kabulüne kadar görevine devam eder. **Yerine atanan kimse bir aya kadar gelmediği veya yerine bir vekil atanmadığı takdirde, üstüne haber vererek görevini bırakabilir.**
- Olağanüstü mazeretle çekilenler, üstüne haber vermek şartıyla bir ay kaydına tabi değildirler.

ÇEKİLMEDE DEVİR VE TESLİM SÜRESİ

- ❑ Çekilen Devlet memurlarından devir ve teslim ile yükümlü olanlar, bu işlemlerin sonuna kadar görevlerini bırakamazlar. Hizmet icaplarına göre devir ve teslim işlemleri için gerekli süreler, yönetmelikte belirtilir.

OHAL DÖNEMİNDE ÇEKİLME İŞLEMLERİ

- ❑ Olağanüstü hal, seferberlik ve savaş hallerinde veya genel hayata müessir afetlere uğrayan yerlerdeki Devlet memurları, çekilme istekleri kabul edilmedikçe veya yerine atanacaklar gelip işe başlamadıkça görevlerini bırakamazlar.

**BENİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN
TEŞEKKÜRLERİ SUNARIM...**